

dosar nr. 2r-705/18

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: V. Buhnaci, L. Pruteanu, M. Guzun

DECIZIE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de Maxim Zaporojeț,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Natalia Croitor împotriva lui Maxim Zaporojeț, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sec. Botanica mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, permisiunea ieșirii și aflării copilului minor peste hotarele țării în lipsa acordului tatălui,
împotriva încheierii din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de Maxim Zaporojeț privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă :

La 27 februarie 2013 Natalia Croitor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Maxim Zaporojeț, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sec. Botanica mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, permisiunea ieșirii și aflării copilului minor peste hotarele țării în lipsa acordului tatălui.

Prin hotărârea din 29 mai 2013 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău a fost admisă integral cererea de chemare în judecată, desfăcută căsătoria înregistrată la XXXXXX cu nr. XXXXXX, la OSC sec. Botanica mun. Chișinău între Maxim Zaporojeț și Natalia Croitor, stabilit domiciliul copilului minor XXXXXX, născută la XXXXXX, cu mama Natalia Croitor și încasată de la Maxim Zaporojeț în beneficiul statului pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei taxa de stat în mărime de 200 lei.

La 05 iunie 2013 Natalia Croitor a depus cerere de emitere a hotărârii suplimentare prin care a solicitat emiterea unei hotărâri suplimentare prin care să fie prevăzut expres dreptul reclamantei de a permite ieșirea și aflarea copilului minor XXXXXX peste hotarele țării împreună cu mama, fără acordul tatălui.

Prin hotărârea suplimentară din 14 iunie 2013 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău a fost permisă ieșirea și aflarea după hotărârile Republicii Moldova a copilului minor XXXXXX împreună cu mama Natalia Croitor, fără acordul tatălui Maxim Zaporojet.

La 19 februarie 2018 Maxim Zaporojet reprezentat de avocatul stagiar Isae Cireș a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 29 mai 2013 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, cu transmiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

La 11 mai 2018 Maxim Zaporojet reprezentat de avocatul stagiar Isae Cireș a depus cerere de concretizare a apelului, prin care a reiterat solicitările inițiale, suplimentar solicitând casarea hotărârii suplimentare din 14 iunie 2013 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea înaintată de Maxim Zaporojet privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituit apelul declarat de Maxim Zaporojet cu remiterea apelantului a cererii de apel cu toate documentele anexate.

La 13 iunie 2018 Maxim Zaporojan a depus cerere de recurs, iar la 19 septembrie 2018 cerere de completare a cererii de recurs împotriva încheieri din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând, admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, soluționarea prin decizie a problemei, admiterea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 29 mai 2013 și a hotărârii suplimentare din 14 iunie 2013 ale Judecătoriei Botanica mun. Chișinău și restituirea cauzei în instanța de apel, la etapa punerii pe rol a apelului.

În motivarea recursului recurentul a indicat că consideră încheierea recurată ilegală și neîntemeiată, iar instanța de apel neîntemeiat a respins cererea de apel depusă împotriva hotărârii și a hotărârii suplimentare a instanței de fond, dat fiind faptul că la caz există toate circumstanțele care justifică aplicarea prevederilor art.116 Cod de procedură civilă.

Recurentul a menționat că au fost prezentate probe ce constituie temei incontestabil de repunere în termenul de declarare a apelului, iar instanța de apel nu avea altă soluție de pronunțat decât admiterea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului.

În opinia recurentului, apelul a fost declarat în termen, deoarece, nu a asistat la pronunțarea dispozitivului hotărârii și a hotărârii suplimentare ale instanței de fond, iar cu acestea și materialele dosarului a făcut cunoștință abia la 25 ianuarie 2018.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, având în vedere faptul că, încheierea recurată a fost pronunțată la 29 mai 2018 (f.d.77-80), iar recursul înaintat de către Maxim Zaporojet a fost depus la 13 iunie 2018 (f.d.82).

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Maxim Zaporojet, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Așadar, din conținutul recursului declarat de Maxim Zaporojeț, rezultă că, recurentul nu este de acord cu încheierea din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului a fost respinsă, iar cererea de apel a fost restituită ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare.

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a prezentat careva motive care ar justifica depășirea termenului de declarare a apelului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea respingerii cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirii cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare, justă.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 29 mai 2013, iar hotărârea suplimentară la 14 iunie 2013 (f.d.29, 41).

Concomitent, din materialele dosarului Colegiul reține că, cererea de apel înaintată de către Maxim Zaporojeț împotriva hotărârii și a hotărârii suplimentare a primei instanțe, a fost înregistrată la 19 februarie 2018 (f.d.54).

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a reitera și prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, care indică că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 30 mai 2013, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 28 iunie 2013, iar termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii suplimentare a început să curgă la 15 iunie 2013 și a expirat la 15 iulie 2013, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, cu toate acestea, apelul a fost depus abia la 19 februarie 2018, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

Cât privesc argumentele recurentului Maxim Zaporoojeț precum că, a omis întemeiat termenul de declarare a apelului pe motiv că, a făcut cunoștință cu materialele dosarului, hotărârea și hotărârea suplimentară a instanței de fond prin intermediul lui Ion Lungu împuternicit prin procură abia la 25 ianuarie 2018, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse. Or,

potrivit modificărilor operate prin Legea nr.155 din 05 iulie 2012, în vigoare din 30 noiembrie 2012, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din momentul primirii copiei hotărârii sau a dispozitivului acesteia, cum prevedea anterior norma procesuală.

Nu poate fi reținut ca temei de a considera că apelul a fost depus în termen nici argumentul recurentului precum că, Maxim Zaporojeț nu a asistat la pronunțarea dispozitivului hotărârii și a hotărârii suplimentare, or, ultimul a fost legal citat, despre data, ora și locul ședinței de judecată anterioare pronunțării dispozitivului hotărârii din 29 mai 2013 și a hotărârii suplimentare din 14 iunie 2013, însă copia citației nu a fost recepționată de către recurent din motive ce nu depind de voința instanței – pentru că destinatarul „nu locuiește la adresa indicată”, ceea ce se confirmă prin informația corespunzătoare anexată la dosar, (f.d.16-17).

În conformitate cu prevederile art. 108 alin.(1) Cod de procedură civilă, dacă locul de aflare a pârâtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, președintele instanței dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală.

Materialele cauzei atestă faptul că instanța de fond a citat pârâtul la adresa indicată în cererea de chemare în judecată, și anume: mun. Chișinău, str. Aeroport 7, ap. 22 (f.d.12). Adresă pe care însuși apelantul a indicat-o și în cererea de apel. De asemenea, potrivit copiei buletinului de identitate al apelantului Maxim Zaporojeț, acesta își are domiciliul pe str. Aeroport 7, ap. 22, mun. Chișinău (f.d.9).

În acest context, instanța de fond întemeiat a dispus citarea publică a pârâtului, a cărui domiciliu nu este cunoscut. Or, din materialele cauzei rezultă că corespondența expediată în adresa pârâtului nu a fost recepționată, fiind restituită cu mențiunea factorului poștal „nu locuiește” (f.d.17).

Totodată, Colegiul reține că la materialele dosarului există probe ce demonstrează realizarea obligației instanței de fond privind citarea legală a participanților la proces pentru ședințele de judecată, apelantul fiind citat cu scrisori recomandate, dar avizele au fost restituite cu mențiunea „nu locuiește”, a fost efectuată înștiințarea prin aviz public (f.d.25).

Prin urmare, instanța de recurs remarcă că, instanța de fond i-a oferit recurentului – pârât Maxim Zaporojeț posibilitatea de a-și argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată, însă dânsul nu s-a folosit de acest drept.

Aici se menționează că, recurentul Maxim Zaporojeț prin lege era obligat să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță.

De asemenea nu poate fi reținut ca temei de a considera că apelul a fost depus în termen nici argumentul recurentului precum că nemijlocit în perioada examinării cauzei în instanța de fond se afla la muncă peste hotarele țării. Or, în acest sens recurentul nu a prezentat argumente relevante și probe admisibile în justificarea omiterii termenului de contestare.

Alte circumstanțe în motivarea repunerii în termen a apelului nu au fost invocate.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură

pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și corect a restituit cererea de apel cu toate documentele anexate ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare, având în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

Or, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului declarat de Maxim Zaporojeț pe rol, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încălcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Maxim Zaporojeț.

Se menține încheierea din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de către Natalia Croitor împotriva lui Maxim Zaporojeț, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sec. Botanica mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, permisiunea ieșirii și aflării copilului minor peste hotarele țării în lipsa acordului tatălui.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Dumitru Visternicean